

භාෂාව මාර්ගයෙන් අදහස් ප්‍රකාශ කරනුයේ අරුත් සහිත ඒකක වන පද මාර්ගයෙනි. කතාවෙහි දී අරුත් පළ කෙරෙනුයේ ශබ්දවලින් සෑදුණු පද භාවිතයෙනි. එම පද ලේඛනයෙහි ලා අක්ෂරවලින් ලියා දැක්වෙයි. සිංහලයෙහි පද වර්ග තුනකි. නාම පද, ක්‍රියා පද හා නිපාත යනු ඒ වර්ග තුනයි. වාක්‍යයක් සකස් වන්නේ මේ වර්ග තුනට අයත් පද නිසි පිළිවෙළට පෙළ ගැසුණු විට ය. මේ පාඩම සිංහලයේ ක්‍රියා පද හා එහි ප්‍රභේද පිළිබඳව ලියවුණකි. වචන භේදය, කාල භේදය, පුරුෂ භේදය හා ලිංග භේදය පදනම් කොට ගනිමින් ක්‍රියා පද වර්ගීකරණය මෙහි දැක්වේ.

දිවයිනේ අනික් පැත්තේ වාසයට යාමට කටයුතු ආරම්භ කළ යුතු යයි බෝට්ටුව අලුත්වැඩියා කිරීම අවසන් කළ වහා ම රණරාල යෝජනා කෙළේ ය. මුහුදෙන් බඩු ගොඩ ඇදීම ඒ කටයුතු නිසා නතර කිරීමට සිදු විය. කැඩුණු නැවින් මුහුදට වැටුණු ද්‍රව්‍යවලින් විශාල කොටසක් තව ම මුහුදෙහි පා වෙමින් ඇත. වෙරළින් ගෙන ගොස් කුඩාරම්වල තැන්පත් කළ නො හැකි වූ බඩු මුහුද ප්‍රවණ්ඩ වූ විට රළට අසු වී යළිත් මුහුදට ගසා ගෙන යාම වැලැක්වීමට වෙරළින් ඇතට ඇද අවිවෙන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා වැලිවලින් වසන ලදී.

දිවයිනේ අනික් පාර්ශ්වයෙහි වාසයට යාමේ කටයුතු ආරම්භ කරන ලද්දේ ය. ඔවුහු එක කුඩාරමක් ගැළවූහ. කුඩාරමත් එහි තිබූ මෙට්ට හා ඇතිරිලින් පළමු කොට බෝට්ටුවෙන් අනික් පැත්තට ගෙන යාමට තීරණය කර ගන්නා ලදී. රණරාලත් පියදාසත් බඩු බෝට්ටුවේ දමා එය වෙරළින් මඳක් ඇතට හබලින් පැද රුවල නැංවූහ. පැය දෙකකින් ඔවුහු දිවයිනේ අනික් පැත්තට පැමිණියෝ ය. වහා ම ආපසු යාම සඳහා ඔවුහු ඉක්මනින් බඩු ගොඩ අදින්නට වූහ.

“දැන් උල්පතේ හැටි කෙහොම ද කියා බලමු.” යි පියදාස යෝජනා කෙළේ ය. ඔවුහු එහි ගියහ. වළ පිරිසිදු දියෙන් පිරී තිබුණේ ය.

“මෙව්වර හොඳ වතුර මම කවදා වත් දැක්කේ නැහැ” යි පියදාස කී ය.

“අපි මේ පැත්තේ පදිංචියට ආවා ම මේ උල්පතෙන් ම වතුර ලබා ගන්නට පුළුවන් වන විධියට සෙවණ ඇති තැනකින් ලිඳක් හාරන්නට ඕනෑ,” යි රණරාල

කීවේ ය. “මෙනන සෙවණක් නැති නිසා ලීදේ වතුර ඉක්මනට අඩු වෙන්ට පුළුවනි.”

එතැනින් ඉවත් වූ වහා ම ඔවුහු බෝට්ටුවට නැඟ ආපසු ගියහ. ඔවුන් එපමණ ඉක්මනින් ආපසු ඒම සමරවික්‍රමගේත් විමලාගේත් පුදුමයට හේතු විය.

“බොහොම ඉක්මනට ආවා නේ ද?” යි විමලා කීවා ය.

“මෙව්වර ඉක්මනට ඒ ය යි මම බලාපොරොත්තු වුණේ නැහැ” යි සමරවික්‍රම කී ය.

“අම්මේ, අනික් පාර මමත් බෝට්ටුවෙන් යනවා” යි ශරත් කෑ ගැසුවේ ය.

“ශරත් අපිත් එක්ක බෝට්ටුවෙන් යන්න තව අඩි දෙකක් විතර උස් වෙන්ට ඕනෑ” යි පොල් ගසක් යට හිඳ ගනිමින් රණරාල කී ය.

පසු දින රණරාල ඉවුම් පිසුම් සඳහා අවශ්‍ය භාජන ද වෙනත් බඩු රාශියක් ද බෝට්ටුවෙහි පටවා ගෙන දිවයිනේ අනික් පැත්ත බලා යාත්‍රා කෙළේ ය. ඊට මඳ වේලාවකට පසු පියදාස එළුවන් ගොඩින් දිවයිනෙහි අනික් පැත්තට ගෙන යාමට පිටත් විය. පහසුවෙන් ගෙන යා හැකි ඇතැම් භාණ්ඩ හිස පිට පටවා ගත් බිසෝමැණිකාත් ඔහු සමඟ ගියා ය. සමරවික්‍රම විමලාගේ ද ළමයින්ගේ ද ආරක්ෂාව සඳහා කුඩාරමෙහි නැවතුණේ ය. පියදාස හා බිසෝමැණිකාත් සමඟ තමාටත් යාමට ඉඩ දෙන්නැයි ඉල්ලා ශරත් හඬන්ට වූ නමුත් විමලා ඊට ඉඩ නුදුන්නා ය.

පියදාසත් බිසෝමැණිකාත් දිවයිනේ අනික් පැත්තට පැමිණෙන විට රණරාල තමා බෝට්ටුවෙහි ගෙනා බඩු වෙරළෙහි තබා ගසක් යට හිඳ සිටියේ ය.

ඊට පෙර දින ගෙනා කුඩාරම රණරාල පියදාසගේ හා බිසෝමැණිකාගේ ද උපකාරය ඇති ව ඉදි කෙළේ ය. ඉක්බිති ඔවුහු ඉවුම් පිසුම් කිරීමට තැනක් සූදානම් කළහ.

අනතුරු ව ඔවුහු තුන් දෙනා ආපසු ඒමට බෝට්ටුවෙහි නැඟුණාහ. බෝට්ටුව ගල් වැටියෙන් ඔබ්බට යන තෙක් රණරාල එය හබලින් පැද රුවල නැංවී ය.

පසු දින දිවයිනේ අනික් පැත්තෙහි වාසයට යාමට සියල්ලෝ ම සැරසුණාහ. හිරු නැඟුණු වහා ම නැගිටි ඔවුහු ගමනට සූදානම් වූහ. රණරාල ඉතිරි ව තිබුණු කුඩාරම ගලවා හකුළා බෝට්ටුවෙහි තැබුවේ ය. ඉක්බිති ව කුඩාරමේ තිබුණු මෙට්ට හා ඇතිරිලිත් බෝට්ටුවට ගෙන යන ලදී. පිගන් කෝප්ප ආදිය ද වෙනත් ඇතැම් භාජන ද බෝට්ටුවේ තැබිය හැකි වන ලෙස ඔවුහු උදය ආහාරය අනුභව කිරීම ඉක්මනින් අවසන් කළහ.

මේ බඩු බෝට්ටුවේ පටවා ගත් රණරාල යාත්‍රාරම්භ කෙළේ ය. ඊට පැය හාගයකට පමණ පසු සමරවික්‍රම හා විමලා ද පියදාස හා අනික් ළමයි ද කැළය හරහා අනික් පැත්තට යාමට පිටත් වූහ. බියෝමැණිකා සුජාතා අතින් අල්ලා ගෙන ගියා ය. විමලා ශරත් අතින් අල්ලා ගෙන ගමන් කළා ය.

“අම්මාව එක්ක යන්නේ මම ය”යි පොල් ගස්වල කෙටුම් ලකුණු බලමින් ඉදිරියෙන් ගමන් කරන පියදාසට ශරත් කීවේ ය. සැතැප්ම දෙකක් පමණ ගමන් කළ පසු තම කකුල් රිදෙන බව කියා ශරත් හඬන්ට වූ හෙයින් සමරවික්‍රම ඔහු ඔසවා ගෙන යන්ට විය. සෙමින් ගමන් කිරීමත් කීප තැනක නැවතී ගිමන් හැරීමත් නිසා ඔවුන්ට දිවයින හරහා යාමට පැය හතරක් පමණ ගත විය. ඔවුන් දිවයිනේ අනික් පැත්තට යන විට රණරාල ඔවුන් සඳහා ආහාර පිසමින් සිටියේ ය. තවත් කුඩාරමක් ඉදි කිරීමත් තමන් ගෙනා බඩු තැන්පත් කිරීමත් හැරෙන්නට ඵ්දින ඔවුන්ට අන් කිසිවක් කිරීමට ඉඩ නො ලැබුණේ ය.

රණරාල, ජී. බී. සේනානායක
(කැප්ටන් ජේ. ඩබ්ලිව් මැරියට් ලියු මාස්ටරගන් රෙඛි නමැති ඉංගිරිසි නවකතාව ඇසුරින් ළමයින් සඳහා ලියන ලද්දකි).

ක්‍රියා පද

පහත දැක්වෙන වාක්‍ය දෙස බලන්න.

- i. බියෝමැණිකාත් ඔහු සමඟ ගියා ය.
- ii. වළ පිරිසිදු දියෙන් පිරී තිබුණේ ය.
- iii. කුඩාරමක් ඉදි කළ යුතු බව රණරාලට සිතිණි.

මෙහි “ගියා ය” යන පදයෙන් යමක් කරන බවක් ද,
 “පිරී තිබුණේ ය” යන පදයෙන් යම් සිදුවීමක් ගැන ද,
 “සිතිණි” යන පදයෙන් යම් විදීමක් ගැන ද කියවේ.

★ ඒ අනුව “කිරීමක්, සිදුවීමක් හෝ විදීමක්” ගැන කියැවෙන පද ක්‍රියා පද නමින් හැඳින්වෙයි.

ඉහත වාක්‍යවල ‘ගියා ය, පිරී තිබුණේ ය, සිතිණි’ යන පදවලින් වාක්‍ය අවසාන කර ඇත. එබැවින් ඒවා ආධ්‍යාත හෙවත් අවසාන ක්‍රියා ලෙස හැඳින්වෙයි.

වචන හේදය

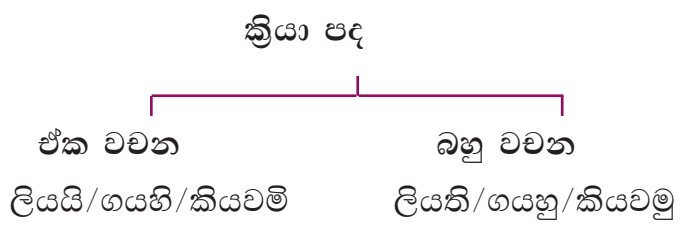
- i. රණරාල යෝජනා කෙළේ ය.
- ii. ඔවුහු ඉවුම් පිහුම් කිරීමට තැනක් සූදානම් කළහ.

මෙම වාක්‍ය දෙකෙන් පළමු වැන්නේ උක්තය ඒක වචන නිසා ඊට අනුරූප ව යෙදෙන ආධ්‍යාතය ද ඒක වචන ස්වරූපයෙන් පවතී. දෙවැන්නේ උක්තය 'ඔවුහු' යන්නයි. එය බහු වචන පදයක් නිසා ආධ්‍යාතය බහු වචනයෙන් තබා ඇත.

- i. මල්ලී කවියක් ලියයි.
- ii. නුඹ ගීයක් ගයනි.
- iii. මම පොතක් කියවමි.

- i. ඔවුහු කවි ලියති.
- ii. නුඹලා ගීයක් ගයනු.
- iii. අපි පොතක් කියවමු.

මෙම වාක්‍යගොනු දෙකක් වම් පස ගොනුවේ වාක්‍යවල අවසාන ක්‍රියා පද "ලියයි, ගයයි, කියවමි" යනුවෙන් ද දකුණු පස ගොනුවේ "ලියති, ගයනු, කියවමු" යනුවෙන් ද යෙදී ඇත. උක්තය වශයෙන් යෙදෙන පදයේ ඒක වචන බහු වචන හේදය අනුව ආධ්‍යාතයන්හි ද ඒක වචන බහු වචන හේදයක් පවතින බව මෙයින් පැහැදිලි වේ.

ලිඛිත අභ්‍යාස

1. දී ඇති කතාවේ එන ක්‍රියා පද ඒක වචන, බහු වචන වශයෙන් වගු ගත කරන්න.

ඒක වචන	බහු වචන

2. වගුවෙන් උපුටා ගත් ඒක වචන ක්‍රියා පද පහක් බහු වචනයට හරවන්න.
3. එසේ සකස් කරන ලද බහු වචන ක්‍රියා පද යොදා වාක්‍ය පහක් නිර්මාණය කරන්න.
4. වගුවෙන් උපුටා ගත් බහු වචන ක්‍රියා පද පහක් ඒක වචනයට හරවන්න. එසේ සකස් කර ගන්නා ලද ඒක වචන ක්‍රියා පද යොදා වාක්‍ය පහක් නිර්මාණය කර ලියන්න.
5. සුදුසු ක්‍රියා පදය වරහන් තුළින් තෝරා වාක්‍ය සම්පූර්ණ කරන්න.

i. මම සෙල්ලම් ... (කරමි/කරමු)	ii. අපි කන්දට...(නගිමි/නගිමු)
iii. නුඹ කවියක්... (ලියහි/ ලියහු)	iv. නුඹලා පාරේ...(ගියෙහි/ගියෙහු)
v. මුවා බිය වී...(දිවිය /දිවුහ)	vi. මගීහු දුම්රියට...(නගියි/නගිති)

පුරුෂ භේදය

ඉහත දැක්වූ ක්‍රියා පදවල උත්තම පුරුෂ, මධ්‍යම පුරුෂ හා ප්‍රථම පුරුෂ යනුවෙන් පුරුෂ භේදයක් ද දක්නට ලැබේ. පහත දැක්වෙන සටහනින් ඒ බැව් පැහැදිලි වේ.

පුරුෂ	ඒක වචන	බහු වචන
උත්තම පුරුෂ	(මම)..... කියවමි	(අපි)..... කියවමු
මධ්‍යම පුරුෂ	(නුඹ)..... ගයහි	(නුඹලා)..... ගයහු
ප්‍රථම පුරුෂ	(ඔහු)..... ලියයි	(ඔවුහු)..... ලියති

ඒ අනුව,
 ★ උක්තය ලෙස උත්තම පුරුෂ සර්ව නාම පදයක් යෙදෙන වාක්‍යයක ආබ්‍යාතය (අවසාන ක්‍රියාව) ලෙස භාවිත කරන ක්‍රියා පදය උත්තම පුරුෂ වේ.

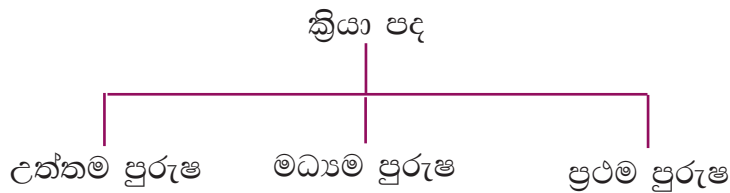
උත්තම පුරුෂ උක්තය	උත්තම පුරුෂ ආබ්‍යාතය	
මම	(පොත්)	බලමි.
අපි	(පොත්)	බලමු.

★ උක්තය වශයෙන් මධ්‍යම පුරුෂ සර්ව නාමයක් යෙදෙන වාක්‍යයක ආධ්‍යාතය ලෙස භාවිත කරන ක්‍රියා පදය මධ්‍යම පුරුෂ වේ.

මධ්‍යම පුරුෂ උක්තය	මධ්‍යම පුරුෂ ආධ්‍යාතය
නුඹ/තෝ/යුෂ්මතා	(පොත්) බලනි.
නුඹලා /තොපි /යුෂ්මත්හු	(පොත්) බලහු.

★ ප්‍රථම පුරුෂ නාම පදයක් උක්තය ලෙස යෙදෙන වාක්‍යයක ආධ්‍යාතය ලෙස භාවිත කරන ක්‍රියා පදය ප්‍රථම පුරුෂ වේ.

ප්‍රථම පුරුෂ උක්තය	ප්‍රථම පුරුෂ ආධ්‍යාතය
ඔහු/ ඇය/ ළමයා	(පොත්) බලයි
ඔවුහු /ළමයි	(පොත්) බලති

ලිඛිත අභ්‍යාස

1. පහතට එන ක්‍රියා පද පුරුෂ තුන යටතේ වෙන් කොට දක්වන්න.

උක්තම පුරුෂ	මධ්‍යම පුරුෂ	ප්‍රථම පුරුෂ

2. ඔබ කැමති ක්‍රියා පදයක් තෝරා ගෙන එය පහත දැක්වෙන සටහනට අනුව වචනවලටත් පුරුෂවලටත් වර්ග කර වගු ගත කරන්න.

පුරුෂය	ඒක වචන	බහු වචන
උත්තම පුරුෂ		
මධ්‍යම පුරුෂ		
ප්‍රථම පුරුෂ		

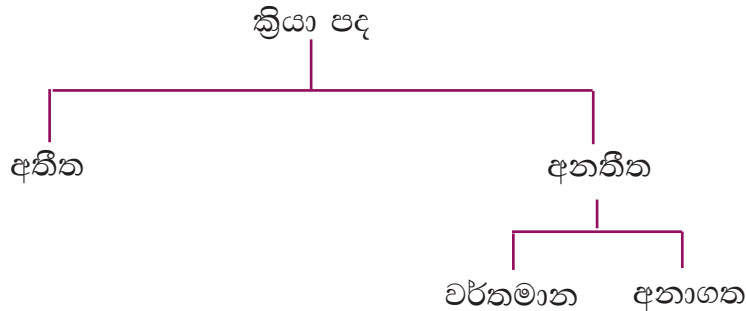
3. සුදුසු ක්‍රියා පද වරහන් තුළින් තෝරා වාක්‍ය සම්පූර්ණ කරන්න.

- i. මම අලුත් ලොවක් ...   ii. අපි අලුත් ලොවක් ...
  - iii. නුඹ අලුත් ලොවක් ...   iv. නුඹලා අලුත් ලොවක් ...
  - v. ළමයා අලුත් ලොවක් ...   vi. ළමයි අලුත් ලොවක් ...
- (තනනි, තනමු, තනහු, තනහි, තනමි, තනයි)

කාල හේදය

- i. පාරිභෝගිකයෝ වෙළඳ පළට ගියෝ ය.
  - ii. මී මැස්සෝ මල් රොන් උරා බීවෝ ය.
  - iii. ඔහු සිය නිර්මාණය නිමා කළේ ය.
  - iv. මම විදේස්ගත වූයෙමි.
  - v. අපි විදේස්ගත වූයෙමු.
- ★ මේ වාක්‍යවල ඇති “ගියේ ය, ගියෝ ය, බීවෝ ය, කළේ ය, වූයෙමි, වූයෙමු” යන ක්‍රියා පදවලින් කියවෙන ක්‍රියාව සිදු කර අවසන් ය. එබැවින් ඒවා අතීත කාල ක්‍රියා පද ලෙස හඳුන්වමු.
- i. මම ගීතයක් රස විඳිමි/ විඳින්නෙමි.
  - ii. අපි ක්‍රීඩා තරගයට සහභාගි වෙමු/ වන්නෙමු.
  - iii. නිවේදකයා මවු බස හදාරයි/ හදාරන්නේ ය.
- ★ මේවායේ එන ක්‍රියා පදවලින් වර්තමාන කාල අර්ථයක් ප්‍රකාශ කරයි.
- i. මම හෙට ගීතයක් රස විඳිමි/ විඳින්නෙමි.
  - ii. අපි හෙට ක්‍රීඩා තරගයට සහභාගි වෙමු/ වන්නෙමු.
  - iii. නිවේදකයා අනිද්දා මවු බස හදාරයි/ හදාරන්නේ ය.

★ මේ වාක්‍යවල ඇති වර්තමාන ක්‍රියා පදවලින්, අනාගත අර්ථයක් ප්‍රකාශ කිරීම සඳහා හෙට, අනිද්දා යන අනාගත අර්ථ ගෙන දෙන පද යොදා ගෙන ඇත. මුල් ගොනු දෙකෙහි වාක්‍යවල තිබෙන ක්‍රියා පදවල අතීත, වර්තමාන යන කාල දෙක පැහැදිලි ව දක්නට ඇතත් තෙවන ගොනුවේ වාක්‍යවල අනාගත කාල ක්‍රියා පදයක් දක්නට නැත. ඒ සඳහා වර්තමාන කාල ක්‍රියා පදයක් සමග අනාගත කාල අර්ථයක් ප්‍රකාශ කරන පදයක් යොදා ගන්නා බව ඒ අනුව පැහැදිලි වේ.

ලිඛිත අභ්‍යාස

1. දී ඇති කතා පුවතේ එන ක්‍රියා පද, කාල හේදය අනුව වර්ග කර දක්වන්න.
2. පහත දැක්වෙන වාක්‍ය අතීත කාල ක්‍රියා පද යොදා සම්පූර්ණ කරන්න.
  - i. සංගීතඥයා මිහිරි වාදනයක් .....
  - ii. අපි වේලාසනින් ම පුස්තකාලයට .....
  - iii. මම පිළිගැනීමේ උත්සවය බැලීමට .....
  - iv. ගුරුතුමා සිංහල පාඩම .....
  - v. ඔවුහු අලි අනාථාගාරය .....
3. පහත දැක්වෙන වාක්‍ය වර්තමාන කාල ක්‍රියා පද යොදා සම්පූර්ණ කරන්න.
  - i. කුරුල්ලෝ අහසේ පියාසර .....
  - ii. වන සත්තු කැලෑවේ .....
  - iii. ඔවුහු බස් නැවතුම කරා .....
  - iv. කාන්තාව මහිලා සමිතියට .....
  - v. ශිෂ්‍යයෝ ක්‍රීඩා තරගයට .....

4. පහත දැක්වෙන වාක්‍ය අනාගත අර්ථය ප්‍රකාශ වන පද යොදා ලියන්න.
  - i. මම විභාගයට ඉදිරිපත් වීමට යමි/ යන්නෙමි.
  - ii. අපි පෙරහැර බැලීමට යමු/ යන්නෙමු.
  - iii. උපාසිකාව විහාරස්ථානයට යයි/යන්නීය.
  - iv. සමිතියේ සාමාජිකයෝ මළ ගෙදරට සහභාගී වෙති/ වන්නෝ ය.

ලිංග භේදය

- i. මිතුරා පොතක් තැගී කළේ ය.
- ii. මිතුරිය පොතක් තැගී කළා ය.

මෙහි පළමු වාක්‍යයේ 'මිතුරා' යන උක්තයට 'කළේ ය' යන ආබ්‍යාතයක් දෙවැනි වාක්‍යයේ 'මිතුරිය' යන උක්තයට 'කළා ය' යන ආබ්‍යාතයක් යෙදී ඇත.

එසේ යෙදී ඇත්තේ උක්තයේ ලිංගයට අනුව ය.

කළේ ය යන්නෙන් පුරුෂ ලිංග අර්ථයත්,
කළා ය යන්නෙන් ස්ත්‍රී ලිංග අර්ථයත් ප්‍රකාශ වෙයි.

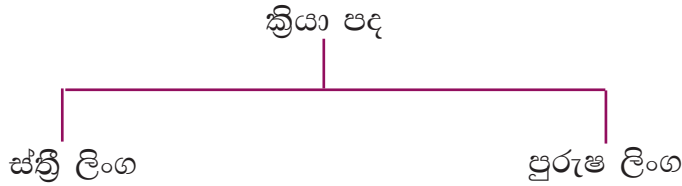
★ මෙසේ ලිංග භේදය යටතේ වර්ග කළ හැක්කේ ප්‍රථම පුරුෂයට අයත් ක්‍රියා පද පමණි.

- i. මිතුරා පොතක් තැගී කරයි.
- ii. මිතුරිය පොතක් තැගී කරයි.
- iii. මිතුරෝ පොත් තැගී කරති.
- iv. මිතුරියෝ පොත් තැගී කරති.

★ මෙම වාක්‍යවල ක්‍රියා පදයන්හි ස්ත්‍රී ලිංග, පුරුෂ ලිංග භේදයක් දක්නට නැත.

දරුවා බිමට වැටෙයි.
දැරිය බිමට වැටෙයි.
පොත බිමට වැටෙයි.

- ★ ඒ අනුව පැහැදිලි වන්නේ සිංහල භාෂාවේ එන සමහර ක්‍රියා පදවල ලිංග හේදයක් දක්නට ලැබුණ ද බොහෝ ක්‍රියා පදවල ලිංග හේදයක් දක්නට නැත.

ලිඛිත අභ්‍යාස

- දී ඇති කතා පුවතේ එන ක්‍රියා පද ලිංග හේදය අනුව වර්ග කරන්න.
- පහත දැක්වෙන වාක්‍ය අතීත කාල ක්‍රියා පද යොදා සම්පූර්ණ කරන්න.
  - නංගී ක්‍රීඩා නායිකාව .....
  - සොහොයුරා විභාගය සමත් .....
  - මව දරුවන් පෝෂණය .....
  - දැරිය බිමට .....
  - ගුරුතුමිය ගීයක් .....
- ඔබ කැමති ක්‍රියා පදයක් තෝරා ගෙන පහත වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

		අතීත		අනතීත	
		ඒක වචන	බහු වචන	ඒක වචන	බහු වචන
උත්තම පුරුෂ					
මධ්‍යම පුරුෂ					
පුරුෂ	ස්ත්‍රී ලිංග				
	පුරුෂ ලිංග				